

логії, зміни в державній політиці, стихійні лиха). Тому вивчення поведінки та вподобань споживачів, пристосування до умов ринку, може збільшити попит на продукцію певного підприємства.

Провівши аналіз впливу економічних думок ХХ ст. можна дійти до таких висновків: 1) економічні думки мали великий вплив на розвиток маркетингу, адже він розвивався в той же час, що і вони; 2) зростання доходу спричиняє зростання споживання, тому доцільно використовувати різні маркетингові рішення.

Література:

1. Чеботар С.І., Ларіна Я.С., Луцій О.П. *Маркетинг: Навчальний посібник*, 2007. Київ: Наш час. С. 3-5.
2. *Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т. 1.* / Редкол.: С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2000. – 864 с.
3. Блауг М. *Економічна думка в ретроспективі*. М., 1994. С. 640.
4. Див .: *Sagan Ph. Determenants and effects of changes in the stock of money, 1875-1960.* NY, 1965.

М. В. Левочко

Науковий керівник – к.е.н., доц. Т. М. Стетура

ДОСЛІДЖЕННЯ ЯКОСТІ ТРУДОВОГО ЖИТТЯ (НА ПРИКЛАДІ ЛЬВІВСЬКОЇ ЗАЛІЗНИЦІ)

Участь людини в економічній діяльності характеризується його потребами і можливостями їх задоволення, які обумовлені характеристиками людського потенціалу: здоров'ям, моральністю, творчими здібностями, освітою та професіоналізмом. Концепція якості трудового життя ґрунтується на створенні умов, які забезпечують оптимальне використання трудового потенціалу людини. Якість трудового життя можна підвищити, змінивши на краще будь-які параметри, що впливають на життя людей. Поліпшення якості трудового життя передбачає поліпшення соціально-економічного змісту праці, розвитку тих характеристик трудового потенціалу, які дозволяють підприємцям більш повно використовувати інтелектуальні, творчі, організаторські, моральні здібності людини.

Якість трудового життя залежно від цілей дослідження можна оцінювати у регіональному та секторальному розрізах. Метою даного дослідження є оцінка якості трудового життя працівників транспорту (за КВЕДОм – транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності).

Якість трудового життя дослідники пропонують оцінювати за інтегральними індексами з показників, що групуються у блоки: можливість працевлаштування та гідна винагорода за працю; змістовність праці,

можливості кар'єрного зростання та професійного розвитку; умови, організація та безпека праці [1].

Використовуючи дану методику та адаптовуючи її до даних, що оприлюднює Держкомстат, нами було оцінено якість трудового життя працівників залізниці за блоком «Можливість працевлаштування та гідна винагорода за працю» у динаміці за 2012-2017 роки. В оцінку було включено показники:

- співвідношення середньої заробітної плати до прожиткового мінімуму для працездатних осіб (1);
- частка працівників, яким не виплачено заробітну плату у середньообліковій кількості працівників (2);
- співвідношення заробітної плати у транспорті за 1 оплачену годину до заробітної плати в економіці за 1 год. (3);
- частка додаткових, заохочувальних виплат у фонді оплати праці (4).

Результати проведених узагальнень відтворено на рис.1.

Усі показники було стандартизовано з врахуванням їх дії на інтегральний індекс (стимулятори і дестимулятори), а потім зведено за формулою середнього геометричного.

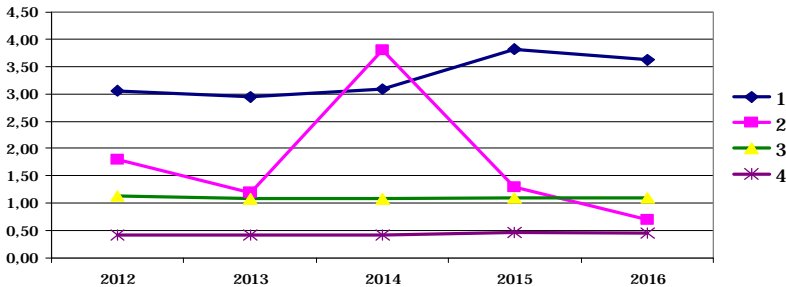

Рис. 1. Динаміка показників якості трудового життя у транспорті в Україні у 2012-2016 рр.

Як видно з рисунку починаючи з 2015 року ситуація щодо якості трудового життя працівників транспорту України дещо покращується завдяки ліквідації заборгованостей з виплати заробітної плати, подальшому зростанню номінального розміру платні транспортників у співвідношенні до прожиткового мінімуму.

У проєкції проведеного дослідження на трудове життя працівників Львівської залізниці, слід відзначити, що її зростання пов'язане також з переходом на нову систему оплати праці, регулярним підняттям зарплатні, грамотним менеджментом управлінців із досвідом роботи за кордоном.

Також слід відзначити достатній соціальний захист працівників Львівської залізниці та високі стандарти корпоративної соціальної відповідальності.

Водночас обсяг проведених досліджень поки ще недостатній для остаточних висновків про результативність менеджменту, але вже наявні дані показують, що такі програми сприяють підвищенню задоволення роботою, трудової дисципліни, зниженню плинності кадрів. Таким чином, з огляду на те, що трудовий потенціал – визначальний рушій підвищення економічної ефективності, підвищення рівня усіх складових якості трудового життя працівників залізниці здатне спричинити якісні позитивні зміни як в економічній, так і в соціальній сферах діяльності суспільства.

Література

1. Садова У. Людський розвиток у світлі нових підходів до вимірювання якості трудового життя / У. Садова, О. Гринькевич, Ю. Телішевська // *Україна: аспекти праці*. – 2013. – №8. – С. 25-32.

К.О.Ліщук

Науковий керівник- асист. Іваницька Н.Б.

ВПЛИВ КРИПТОВАЛЮТ НА ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ

Криптовалюта – це цифрові монети, які захищені спеціальним кодом та зберігаються у системі блокчейн [1]. Найбільш популярною є біткойн. Українські високопосадовці та представники НБУ вважають біткойн фінансовою пірамідою, тому що його засновники починають продавати власні акції і курс даної криптовалюти суттєво падає.

У травні минулого року була запущена криптовалюта «Карбованець» (Karbowanec), яка має орієнтацію на Україну, але з практичної точки зору немає географічних кордонів. Їхня ключова відмінність і перевага над біткойнами – це взаємозамінність [2]. Проте, в біткойні кожен може переглянути всі транзакції на рахунках всіх учасників і подивитися, скільки біткойнів знаходиться на балансі адреси.

У той же час, покибіткойн офіційно не визнаний владою України, то і контролювати операції з криптовалютою не можливо. Більш того, у державний бюджет не надходять прибутки після розрахунку біткойнами, тому що власники даної криптовалюти не сплачують їх[2]. Також можна додати, що в Україні сервіс для розрахунку криптовалютами є нерозвинений.

Таким чином, ґрунтуючись тенденціях використання криптовалюти в Україні, можна підсумувати, щоопозиції біткойна не є зміцнілими,тому що немає стабільного темпу росту та розвитку. Проте слід пам'ятати не тільки про ризики, а й перспективи. Так чінакше, незалежно від думки уряду, віртуальні гроші існують і використовуються в Україні[2]. Тому,